

AVUSTAJAKESKUS

www.avustajakeskus.fi

VAPAAEHTOISEN MOTIVAATIOON JA SITOUTUMISEEN
KYTKETTY LAATULUPAUS VAPAAEHTOISTOIMINNAN
JOHTAMISEN TUKENA

Nina Salminen

AVUSTAJAKESKUS

Toiminnasta vastaa

Lounais-Suomen Lihastautiyhdistys ry

Toimintaa vuodesta 1994 saakka
Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa

Toimipisteet

Turussa, Salossa, Raumalla ja Porissa

Toiminnan rahoitus

STEA, hyvinvointialueet ja kunnat

AVUSTAJAKESKUS
www.avustajakeskus.fi

AVUSTAJAKESKUKSEN VAPAAEHTOISTOIMINTA

Vapaaehtoinen voi avustaa henkilöitä, joilla on

- liikuntavamma
- näkövamma
- kehitysvamma
- muistisairaus

Asiakkaan tukena harrastuksissa, tapahtumissa ja/tai asioinneilla kauppaan tai lääkäriin.

Vapaaehtoiselle **ei makseta palkkaa.**

Vapaaehtoinen saa asiakkaalta

kulukorvauksen (7 tai 9 euroa/käynti).

AVUSTAJAKESKUS
www.avustajakeskus.fi

AVUSTAJAKESKUS N VAPAAEHTOISTOIMI NTA

Yksittäiset keikat: asioinnit lääkäriin, kauppaan ym.

Säännöllinen toiminta: yhdessä ulkoilua, harrastuksissa käynti ym.

Muistikaveri: säännöllinen apu muistiasiakkaalle, ulkoilu, muistipelien peluu, musiikinkuuntelu ym.

Liikunta-avustaja ryhmissä: soveltavan liikunnan ryhmät

Yleisavustaja tapahtumissa: Yhdistysten tilaisuuksia ja esim. RuisRock ja Pori Jazz

AVUSTAJAKESKUS
www.avustajakeskus.fi

TUNNE VAPAAEHTOISESI

- Vastaajia 139 henkilöä
- Suurin osa 50-74 vuotta olevia eläkeikäisiä naisia
- Suurin osa ollut mukana 1-4 –vuotta tai kauemmin.
- ~52% vastaajista osallistunut toimintaan viimeisen kuluneen 4 viikon aikana
- 66% vastasi osallistuvansa satunnaisesti ja 61% säännöllisesti Avustajakeskuksen vapaaehtoistoimintaan

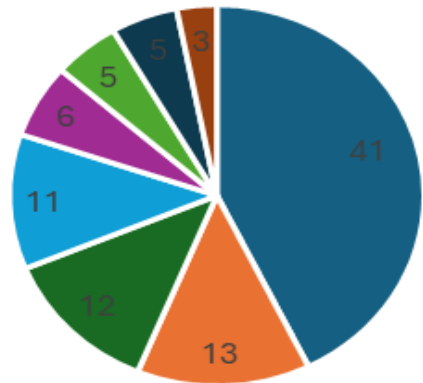

AVUSTAJAKESKUS
www.avustajakeskus.fi

MOTIVAATIOOTEKIJÄT

TÄRKEIMMÄT MOTIVAATIOOTEKIJÄT AVUSTAJAKESKUKSELLA

Motivaatiotekijät

- Auttamisen ilo
- Onnistumisen kokemukset
- Koen toiminnan merkityksellisenä
- Uuden oppiminen
- Sosiaaliset kontaktit
- Saan itselleni mielekästä tekemistä
- Vahvuuksien hyödyntäminen
- Autonomia toiminnassa

AVUSTAJAKESKUKSEN VAPAAEHTOISTEN MOTIVAATIOOTEKIJÄT

Ennen ryhtymistä:

- Ylimääräinen aika
- Halu auttaa
- Halu tehdä jotain yhteiskunnallisesti merkityksellistä
- Toiminnan kokeminen tärkeäksi
- Uuden oppiminen

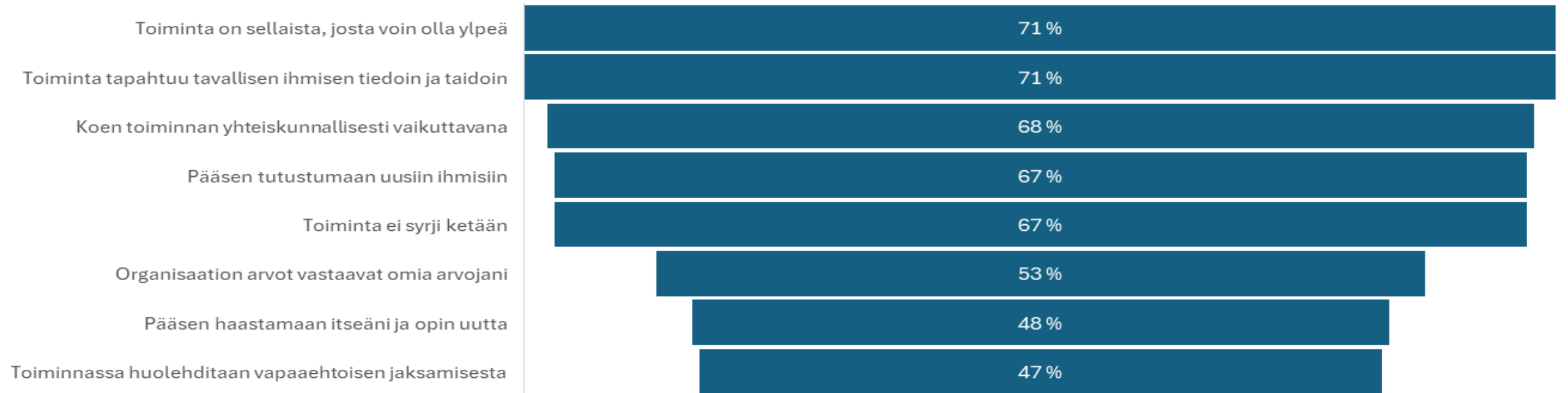
Toiminnan aikana:

- Tekemisen ilo
- Asiakkaiden kiitollisuus
- Onnistumisen kokemukset
- Autonomia valita itselle sopivat tehtävät ja niiden ajankohdat
- Sosiaaliset kontaktit
- Omien vahvuuksien hyödyntäminen

AVUSTAJAKESKUKSEN VAPAAEHTOISTEN MOTIVAATIOOTEKIJÄT

Vapaaehtoisten tärkeimpinä kokemat asiat vapaaehtoistoiminnassa

Yhteenveto: vapaaehtoiset arvostavat Avustajakeskuksen toiminnassa **merkityksellisyyttä, saavutettavuutta sekä yhteisöllisyyttä**. Tärkeää on, että heidän osallistumisensa on terveellä arvopohjalla ja ihmisarvoa kunnioittavalla tavalla toteutettua ja toiminnan kautta pystyy kehittämään itseään.

Saan itselleni mielekästä tekemistä eläkepäivinäni. Tunnen, että olen todella tarpeellinen.

Läheisyys ja ystävyys ja tunne että on apuna toiselle.

Yhdenvertaisuus ja solidaarisuus.

Mahdollisuus auttaa muita ja kehittyä itse.

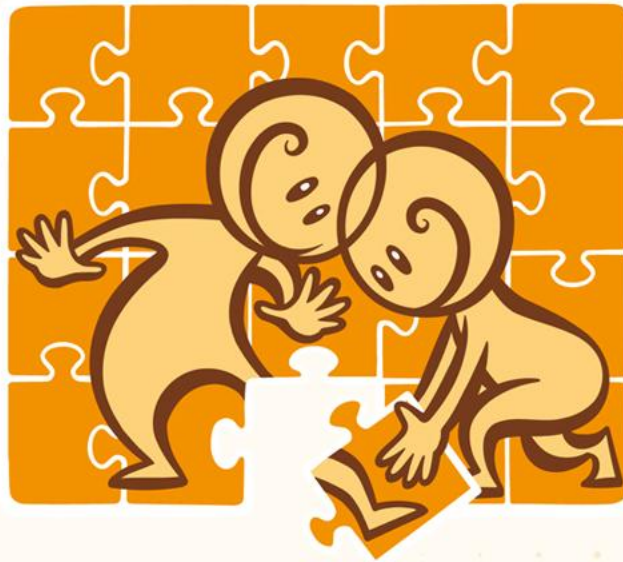
Auttamisen halu ja että saa tehdä jotakin sellaista, jolla on tarkoitusta.

Mahdollisuus valita mihin osallistuu ja milloin. Oma jaksaminen tärkeää.

Auttaa minua kotoutumaan ja oppimaan suomenkielen.

Yhteisöllisyys, saa ystäviä, tuntee olevansa tärkeä, sosiaalisuus

AVUSTAJAKESKUS
www.avustajakeskus.fi

SITOUTUMISTEKIJÄT

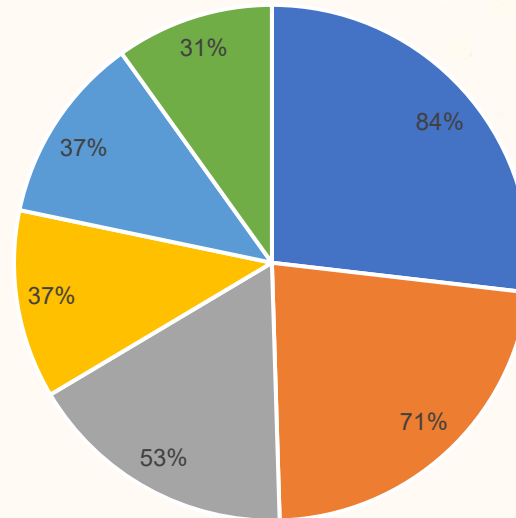
SITOUTUMISTA TUKEVAT RAKENTEELLISET TEKIJÄT

- **Motivaation ja odotusten täytyminen** → Sitoutuminen vahvistuu mitä enemmän toiminta vastaa vapaaehtoisen odotuksia.
- **Kokemus merkityksellisyydestä** → Vapaaehtoinen pysyy mukana kun tuntee työnsä vaikuttavaksi ja tärkeäksi. Tätä vahvistaa palautteenanto.
- **Mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua** → Osallisuuden tunne ja kuulluksi tuleminen vahvistavat sitoutumista.
- **Halu oppia ja kehittyä** → Mahdollisuus oppia ja saada lisää osaamistodistuksia vaikuttaa varsinkin nuorten ja työikäisten sitoutumiseen

SITOUTUMISEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Psykososiaaliset sitoutumistekijät

- Asiakkaan saama hyöty
- Myönteinen vaikutus omaan elämään
- Merkityksellinen yhteisö

- Toiminnasta saatava ilo ja onnistuminen
- Toiminnan vaikutukset itselle tärkeisiin asioihin
- Yksinäisyyden väheneminen

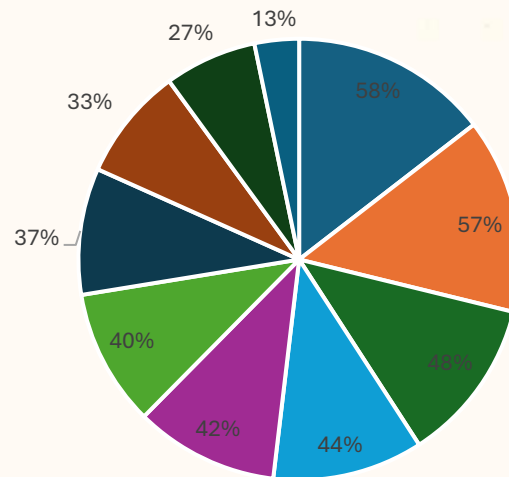
SITOUTUMISTA TUKEVAT RAKENTEELLISET TEKIJÄT

- **Hyvä organisointi ja tuki vapaaehtoisille** ➔ Vapaaehtoiset sitoutuvat paremmin, kun kokevat olevansa osa hyvin toimivaa kokonaisuutta.
- **Selkeät roolit ja perehdytys** ➔ Selkeät roolit, hyvä perehdytys sekä ohjaus ja neuvonta lisäävät turvallisuuden tunnetta ja sitoutumista.
- **Joustavuus elämäntilanteen mukaan** ➔ Mahdollisuus sovittaa vapaaehtoistoiminta elämäntilanteeseen lisää sitoutumista. Toisaalta liian kuormittava ja epäselvä toiminta heikentää sitoutumista.
- **Yhteisöllisyys ja positiivinen ilmapiiri** ➔ Yhteisön tuki ja hyvä ilmapiiri saavat vapaaehtoisen tuntemaan kuuluvansa joukkoon. Ryhmähengen synty ja vertaistuki lisäävät jatkuvuutta.

SITOUTUMISEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Rakenteelliset sitoutumistekijät

- Saan palautetta ja kiitosta
- Tiedon kulku on sujuvaa
- Riittävä tuki toiminnan aikana
- Vertaistoiminta
- Säännöllinen yhteydenpito

- Saan tarvittaessa apua työntekijältä
- Riittävä perehdytys
- Perus- ja lisäkoulutukset
- Virkistystoiminta
- Työllistymismahdollisuuksien parantuminen

Mikä helpottaisi vapaaehtoiseksi

AVUSTAJAKESKUS
www.avustajakeskus.fi

LAATULUPAUS
VAPAAEHTOISILLE

**Avustajakeskuksella
vapaaehtoisuus elää
ihmisten mukana
joustavasti ja erilaiset
elämäntilanteet huomioiden!**

**Avustajakeskuksella
vapaaehtoinen saa toimia
ympäristössä, jossa tuki on
aina lähellä!**

**Avustajakeskuksella
vapaaehtoinen on tärkeä
osa yhteisöä, jossa
osaamme ja onnistumme
yhdessä!**

**Avustajakeskuksella
vapaaehtoinen saa kasvaa,
oppia ja kehittyä
vapaaehtoisena omaan
tahtiinsa!**

LÄHTEET

Avustajakeskus. (2025a) Mitä teemme. Viitattu: <https://www.avustajakeskus.fi/avustajakeskuksen-esittely>

Harju, A. (2020). Vapaaehtoistoiminnan merkitys kasvaa. Kansalaisyhteiskunta. Haettu osoitteesta: <https://kansalaisyhteiskunta.fi/tietopankki/vapaaehtoistoiminnan-merkitys-kasvaa/>

Kansalaisareena. (2025a). Haettu osoitteesta: <https://kansalaisareena.fi/aloittavan-vapaaehtoistoiminnan-koordinaattorin-opas/mita-on-vapaaehtoistoiminta/>

Kuikka, M. (2018) Voimaannuttava vapaaehtoistoiminta. Kansalaisareenan julkaisuja. Haettu osoitteesta: <https://kansalaisareena.fi/wp-content/uploads/2019/07/Voimaannuttava-vapaaehtoistoiminta-Meeri-Kuikka-Lapin-yliopisto.pdf>

Kuuluvainen, S. (2015) Vapaaehtoistyön johtaminen. Helsinki: Lönnberg.

Marjovuori, A. (2014). Vapaaehtoistyön ytimessä: järjestömuotoinen vapaaehtoistyö sosiaalisten representaatioiden näkökulmasta. Väitöskirja. Helsingin yliopisto. Luettavissa: <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/7219b62b-ad14-445f-ab9c-b4e8a8e7f309/content>

Martela, F. & Jarenko, K. (2014) Sisäinen motivaatio. Tulevaisuuden työssä tuottavuus ja innostus kohtaavat. Eduskunnan julkaisuja. Haettu osoitteesta: https://www.parliament.fi/FI/naineduskuntatoimii/julkaisut/Documents/tuvj_3+2014.pdf

Peltosalmi, J., Eronen, A., Londén, P., Ruuskanen, P. Järjestöbarometri 2024 (2024). Ajankohtaiskuva sosiaali- ja terveysjärjestöistä. SOSTE. Suomen sosiaali ja terveys ry, Helsinki. Haettu osoitteesta: https://www.soste.fi/wp-content/uploads/2024/10/JB-2024_01102024-1.pdf

Rochester, C., Paine, E., Howlet, S., Howlet, Z. (2010): Volunteering and society in the 21st century. Palgrave Macmillan. CPI Anthony Rowe, Chippenham ja Eastbourne, UK.

Yeung, A. (2002). Vapaaehtoistoiminta osana kansalaisyhteiskuntaa – ihanteita vai todellisuutta? Helsinki: Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY.

Yeung, A. (2005). Vapaaehtoistoiminnan timantti. Miten mallintaa motivaatiota? Teoksessa Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.). Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino. s. 104-125.

